

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю
в онлайн-режимі за допомогою
системи Microsoft Teams**

(Тернопіль, 20-21 травня 2021 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи microsoft teams (Тернопіль, 20–21 трав. 2021 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 592 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

трами при традиційному проведенні занять, сприяє практичній реалізації знань та вмінь, отриманих в учбовій аудиторії. В цілому, студенти краще уявляють та розуміють, як використовувати отримані навички та знання.

Висновки. В результаті сподіваємось, що при використанні даного методу суттєво покращиться знання з такого фундаментального предмету, як «Анатомія людини», студенти стануть (і вже є проміжні результати) і стають більш зацікавлені в вивченні дисципліни, що покращує їх знання, вмотивовує до подальших дій, навчить самоорганізації та самостійному здобуванню знань та інформації. А це вкрай необхідно у професійній діяльності любого практикуючого лікаря.

Література

1. Мороз О. Г., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи: Навчальний посібник / За заг. ред. О. Г. Мороза. – К.: НІПУ, 2013. – 267 с.

2. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – № 33, – 23 квітня 2012 р.-С. 2-5.

3. Система управління якістю медичної вищої освіти в Україні./І.Є. Булах, О.П. Волосовець, Ю.В. Вороненко та ін. – Д.:АРТ-ПРЕС, 2008.-212с.

4. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии – М.:Педагогика, 1989.- 192с.

5. Patricio Madalena. The Bologna Process – a global vision for the future of medical education / M. Patricio // Medical Teacher. – 2018. – Vol. 32, №. 4. – P. 305-315.

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

**Григор'єва О. А., Щербаков М. С., Апт О. А.,
Світлицький А. О., Артюх О. В.**

Запорізький державний медичний університет

Складні епідемічні та соціально-економічні умови сьогодення диктують необхідність вимушеного та екстреного впровадження онлайн форми для навчання студентів медичних ВНЗ. Сучасний рівень розвитку інформаційних технологій надає нам можливість адекватно відпові-

сти на цей виклик. Проте, як продукт взаємної творчості всіх суб'єктів цього процесу, викладання має бути гнучким та потребує постійного вдосконалення.

Кафедра Анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії як і всі кафедри ЗДМУ, використовує платформу Microsoft Office 365 для онлайн викладання. Викладачі кафедри пройшли курси підготовки та є сертифікованими учасниками Програми педагогів-новаторів корпорації Microsoft за програмою «Організація дистанційного навчання на основі хмарних сервісів MS Teams».

Процес навчання включає декілька етапів:

1. Надання студентам інформації

– Надання студентам вичерпної інформації за темою за допомогою презентації її у текстовому, графічному, відео, ілюстрованому форматі. Ми використовуємо власні нароби та відкриті для загального доступу сайти, наприклад, Anatomina, тривимірних анатомічних 3D моделей з сайту <https://sketchfab.com>, віртуальних анатомічних атласів «Primal Pictures», BioDigitalHuman.com або Anatomystandard.com, зі світлинами анатомічних препаратів найвищої якості.

Створення власних відеороликів, зокрема, лекцій, які зберігаються у програмі MS Stream.

Створення он-лайн курсів для підготовки студентів на платформі Edx з використанням edxStudio та edxStudio20, що містять інформацію до кожної теми згідно з робочою програмою дисципліни для кожної спеціальності та дозволяють студентам самостійно готуватися до занять.

Проведення інтерактивних лекцій з використанням сучасних програм для проведення конференцій таких як MS Teams, «Skype for business» та «ClassPoint», «ClassPoint App».

2. Контроль знань студентів.

Задля цього використовуємо програми:

а. MS Teams, яка дозволяє проводити практичні заняття в он-лайн режимі у вигляді відеозв'язку у форматі окремих академічних груп, надсилати студентам завдання та перевіряти їх, виставляти оцінки, зберігати фрагменти практичного заняття або лекцій у вигляді відеофайлів у MS Stream. Треба зауважити, що співробітниками кафедри були розроблені критерії оцінювання для перевірки завдань з самостійної роботи студентів. Як результат оцінка з теми – є комплексною, з урахуванням усіх видів роботи студентів.

b. MS Forms, яка надає можливість створювати тестові завдання різноманітних конфігурацій, що вимагає від студентів творчого використання своїх знань, допомагає формуванню та розвитку відповідних компетенцій. Різноманітні форми комунікації також надають можливість персоналізувати процес навчання.

3. Поглиблення диференціації навчання шляхом розширення сфери впровадження отриманих знань з використанням клінічно-орієнтованих завдань, відео та ін. з урахуванням індивідуальної траєкторії навчання студента. Ми надаємо студентам можливість використовувати максимум наукових та навчально-методичних матеріалів за темою шляхом розміщення посилань на них у спільних чатах або у програмі MS Share.

Таким чином, онлайн викладання надає нові можливості у поданні матеріалу та урізноманітнює процес контролю, що дозволяє зробити викладання більше індивідуально орієнтованим. Проте, навіть в умовах тимчасових вимушених обмежень, потреба у використанні натуральних анатомічних препаратів зберігається, і вирішення цієї проблеми вимагає подальших зусиль.

Література

1. Diego Menger Cezar, Adriana Aparecida Paz, Mбrcia Rosa da Costa, Maria Eugknia Bresolin Pinto, Cleidilene Ramos Magalhres. Doctors' perceptions on distance education and contribution of Family Health specialization. Interface (Botucatu). 2019. Vol. 23. Supl. 1. Epub. Feb 04, 2019. <https://doi.org/10.1590/interface.180037>.

2. Student Scientific Society: Key Role in the Professional Training of Medical Specialists in the Higher Medical Schools / Kramar S.B., Nazarova D. I., Silkina Yu.V., Baibakov V. M., Lukianenko D. M., Hryhorenko L.V. // European Applied Sciences, 2016. – No 11. – P. 17 – 20.

3. Іванькова Н.А. Роль методичного супровіду викладачів при впровадженні дистанційної форми навчання у медичному виші/ Строїтелева Н.І., Дмитрієв В.С. – Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу». – Івано-Франківськ.- 2020.- С.18

4. Камінський Р.Ф. Дистанційне викладання анатомії, гістології та ембріології за умов пандемії covid-19/ Черкасов В.Г. , Дзевульська І.В., Матківська Р.М., Сокурєнко Л.М., Чайковський Ю.Б. -Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу». – Івано-Франківськ. – 2020. – С.61

5. Рижов О.А. Впровадження хмарних сервісів – рішення проблем дистанційної медичної освіти в умовах covid-19. – Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу». – Івано-Франківськ. – 2020. – С.56

НАПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ВМІНЬ ІЗ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ У СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Григорян Е. К., Губін М. В., Сокол В. К., Дунаєв О. В.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Через особливості законодавства щодо використання автотопічних матеріалів у навчальному процесі, наразі навчання студентів ВНЗ проходить практично без використання обладнання для напрацювання практичних навичок із судової медицини у студентів, отже постає питання про впровадження симуляційного навчального обладнання у навчальний процес.

Основна частина. Використання макетів та акторів для симуляції практичних навичок може суттєво підвищити якість підготовки як студентів-медиків, так і майбутніх представників правоохоронних органів [1], та має чимало переваг [2]. Симуляційні методи можуть тренувати навички збору доказів, фотодокументації та використання наших спеціалізованих схем судової медицини [3].

Використання муляжів може бути доцільним як для відпрацювання навичок огляду трупа на місці події, у секційній залі, так і відтворення судово-медичного огляду потерпілих, обвинувачуваних та інших осіб. Експертиза медичної документації може бути відтворена у вигляді «кейсів» – спеціально розроблених практичних задач. Ці задачі можуть включати документи, які відтворюватимуть медичну документацію, задля їх подальшого аналізу студентами.

Висновки. Сьогодні, на жаль, більшість ВНЗ не має у наявності симуляційних макетів судово-медичної тематики, що призводить до того, що практичні навички можуть бути засвоєні лише шляхом відтворення відеоматеріалів на практичних заняттях. Проте, зважаючи на доказану у дослідженнях ефективність симуляційного навчання, його впровадження має бути пріоритетним напрямом розвитку кафедр, задля забезпечення освоєння практичних навичок студентами.